

Od Redakcji

W dniu 17.10.2018r. zmarł profesor Jerzy Aleksandrowicz. Bez Niego nie byłoby Psychiatrii Polskiej. Dlatego też Drodzy Czytelnicy biorąc do ręki to czasopismo pamiętajcie o tym wspaniałym Człowieku, który przez wiele lat był Redaktorem Naczelnym, a do końca życia inspirował, pomagał i dbał o każdy aspekt funkcjonowania Redakcji. Cześć Jego pamięci!

W psychiatrii zachodzą ważne zmiany. W części ośrodków rozpoczął się pilotaż, który sprawdzi, jak w praktyce można wdrażać założenia reformy i Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego. Polskie Towarzystwo Psychiatryczne wiąże z tym ogromne nadzieje, że poprawi się los pacjentów, będą mogli być leczeni w swoim środowisku, otrzymają kompleksową i dostosowaną do swoich potrzeb opiekę. Dochodzą sygnały zarówno o widocznych już korzyściach, jak i trudnościach i rozczarowaniach. Oczywiście na jakiegokolwiek oceny jest o wiele za wcześnie, trzeba również pamiętać, iż pilotaż ma z definicji na celu przede wszystkim rozpoznanie podstawowych barier wdrożeniowych oraz zebranie know-how niezbędnego do przyszłej realizacji założeń reformy.

Podczas gdy wielu Kolegów żyje obecnie tymi zmianami, istotnie wpływającymi na naszą pracę, Redakcja żyje kolejnym numerem Psychiatrii Polskiej. Pojawia się w nim szereg tekstów dotyczących zaburzeń afektywnych, związków psychiatrii z medycyną somatyczną, traumy, psychiatrii sądowej. Jak zwykle przy okazji chcemy przypomnieć artykuły o podobnej tematyce, publikowane uprzednio.

Autorzy z Kliniki poznańskiej zastanawiają się, czy w chorobie dwubiegunowej dieta ma znaczenie. Spożywanie wysokokalorycznego pożywienia, bogatego w nasycone kwasy tłuszczowe i cukry proste, powoduje pogorszenie funkcjonowania układu nerwowego poprzez nasilenie stresu oksydacyjnego oraz zmniejszenie plastyczności synaps. Pisali o tym E. Stefańska i wsp., którzy badali sposób żywienia i stan odżywienia pacjentów, konkludując, że wydaje się zasadne, aby w postępowaniu dietetycznym pacjentów z zaburzeniami afektywnymi i schizofrenią uwzględnić nie tylko wartość kaloryczną pożywienia, ale również wzajemne proporcje spożycia podstawowych składników odżywczych [1].

W badaniach nad neurobiologią zaburzeń afektywnych coraz większą rolę odgrywają techniki neuroobrazowania. Zagadnieniu temu poświęcony jest artykuł K. Wilczyńskiej i wsp. Jedną z nowoczesnych metod jest spektroskopia rezonansu magnetycznego (MRS), która pozwala na bezpośrednie badanie występowania związków chemicznych in vitro oraz in vivo, w tym związków powstających w procesach metabolicznych. B. Galińska-Skok i wsp. wykorzystali tę metodę do badania pacjentów z chorobą dwubiegunową, wykazując, że występują u nich zmiany neurochemiczne w zakresie związków choliny w przednim zakręcie obręczy [2].

Jedno z publikowanych w bieżącym numerze badań dotyczy nykturii. Praca jest efektem kilkuletniej współpracy pomiędzy krakowskimi urologami i psychiatrami. Okazuje

się, że objawy z dolnego odcinka przewodu moczowego (tzw. LUTS) z dużą częstotliwością dotyczą pacjentów cierpiących na zaburzenia nerwicowe i depresyjne, pogarszając ich jakość życia i korelując z nasileniem choroby. Poświęcono temu zagadnieniu cykl artykułów, publikowanych w poprzednich rocznikach naszego czasopisma [3-6]. W kontekście częstości i istotności zagadnienia wiedza na ten temat wśród psychiatrów jest wciąż niewystarczająca. Jak stwierdzili na podstawie badania ankietowego, przeprowadzonego na grupie 953 lekarzy psychiatrów M. Przydacz i wsp., niezbędne jest edukowanie oraz informowanie na temat wpływu objawów urologicznych na stan zdrowia i jakość życia pacjentów. Świadomość lekarzy psychiatrów dotycząca LUTS u pacjentów z zaburzeniami zdrowia psychicznego oraz odpowiednie postępowanie mogą istotnie poprawić wyniki leczenia pacjentów oraz ich jakość życia [6].

Kolejnym tekstem obrazującym związek stanu psychicznego i chorób somatycznych jest artykuł na temat akceptacji cielesności i przeżywania relacji intymnej z partnerem u kobiet leczonych chirurgicznie z powodu raka piersi. W tym miejscu warto sobie przypomnieć pracę badaczy z tego samego zespołu z 2017 roku [7].

Przedstawione zagadnienia nie wyczerpują ciekawej i różnorodnej tematyki, którą Czytelnicy mogą znaleźć w bieżącym numerze *Psychiatrii Polskiej*. Mamy nadzieję, że poziom merytoryczny artykułów akceptowanych do druku spełnia Państwa oczekiwania.

Dominika Dudek
Jerzy A. Sobański
Katarzyna Klasa

Piśmiennictwo

1. Stefańska E, Lech M, Wendołowicz A, Konarzewska B, Waszkiewicz N, Ostrowska L. *Sposób żywienia a stan odżywienia pacjentów z zaburzeniami afektywnymi i schizofrenią*. *Psychiatr. Pol.* 2017; 51(6): 1107–1120.
2. Galińska-Skok B, Konarzewska B, Kubas B, Tarasów E, Szulc A. *Zmiany neurochemiczne w przednim zakręcie obręczy w zaburzeniu afektywnym dwubiegunowym: spektroskopia protonowa rezonansu magnetycznego (1H-MRS)*. *Psychiatr. Pol.* 2016; 50(4): 839-848.
3. Gołąbek T, Skalski M, Przydacz M, Świerkosz A, Siwek M, Gołąbek K i wsp. *Objawy z dolnego odcinka dróg moczowych, nokturia oraz nadaktywność pęcherza moczowego u chorych z lękiem i depresją*. *Psychiatr. Pol.* 2016; 50(2): 417–430.
4. Sobański JA, Skalski M, Gołąbek T, Świerkosz A, Przydacz M, Klasa K i wsp. *Występowanie wybranych objawów z dolnego odcinka układu moczowego u pacjentów dziennego oddziału leczenia zaburzeń nerwicowych*. *Psychiatr. Pol.* 2016; 50(6): 1181–1205.
5. Skalski M, Sobański JA, Gołąbek T, Świerkosz A, Klasa K, Przydacz M i wsp. *Związki wybranych objawów z dolnego odcinka układu moczowego z kontekstem biografii pacjentów dziennego oddziału leczenia zaburzeń nerwicowych*. *Psychiatr. Pol.* 2016; 50(6): 1207–1234.
6. Przydacz M, Gołąbek T, Sobański JA, Jaworska K, Skalski M, Świerkosz A, Dudek P, Sobieraj D, Dudek D, Chłosta PL. *Percepcja objawów z dolnego odcinka dróg moczowych (Lower Urinary Tract Symptoms – LUTS) przez lekarzy psychiatrów*. *Psychiatr. Pol.* 2017; 51(5): 963–978.
7. Słowik AJ, Jabłoński MJ, Michałowska-Kaczmarczyk AM, Jach R. *Badanie jakości życia kobiet z rakiem piersi, ze szczególnym uwzględnieniem satysfakcji seksualnej i perspektyw na przyszłość oraz obrazu ciała w zależności od zastosowanej metody leczenia operacyjnego*. *Psychiatr. Pol.* 2017; 51(5): 871–888.